

Tekster: Joh. Åb. 1,12-18, Joh. Åb. 7,9-17, Joh. Åb. 21,1-4

Salmer: 729: Nu falmer skoven, 561: Jeg kender et land v. 8-10 + 13, 571: Den store hvide flok, 552: Nu har taget fra os, 787: Du, som har tændt

I aften har vi hørt 3 læsninger fra Johannes Åbenbaring.

Det er ellers en af de bøger i Biblen, vi ikke bruger særligt meget.

Johannes Åbenbaring er en meget mærkelig bog. En mystisk bog. Fuld af sære, dramatiske og ofte groteske billeder.

Johannes Åbenbaring er en drøm, eller et syn, der er skrevet ned. Et syn som en mand der hed Johannes

oplevede en søndag han befandt sig på øen Patmos i Middelhavet.

Johannes Åbenbaring blev til i en meget dramatisk situation. Den romerske kejser havde indledt en voldsom forfølgelse af de kristne i Lilleasien. De oplevede som mange kristne også oplever det i dag rundt i verden, at dørene til deres huse blev sparket op, at alt blev gennemrodet, at nogle af dem blev ført med af de romerske soldater for aldrig at vende tilbage. De oplevede at blive standset af hemmelige agenter på gaderne, at blive udspurgt og ført med for at rådne op i underjordiske fængsler eller dø som forlystelse for en hujende menneske mængde i de romerske cirkus. Johannes Åbenbaring er skrevet som støtte, som trøst, som opmuntring, for disse mennesker.

Hvorfor skal vi høre fra dette skrift i aften? Skriftet er jo henvendt til nogle helt andre mennesker i en helt anden tid, på et helt andet sted, i en helt anden situation end os?

Vi skal høre det, fordi vi på ét væsentligt punkt er i samme situation som de: De var ramt af en ulykke, der var kommet over dem udefra.

Vi er ramt af en ulykke, der er kommet over os udefra. For vi er her i aften, fordi døden er slået ned i vores nærmeste kreds og har taget et menneske, vi på en eller anden måde var knyttede til fra os. Måske vil nogen studse over, at jeg taler på den måde om døden. Døden er jo ikke en magt på linje med den romerske statsmagt. Døden er jo bare noget, der sker, noget ganske naturligt. Døden er jo bare et ord for at livet har en slutning ligesom undfangelse og fødsel er ord for at livet har en begyndelse.

Det er bare ikke altid sådan vi oplever det. Vi oplever at et menneske, vi har kendt og elsket, ikke er der længere. Vi oplever at den samtale vi - måske gennem et langt liv, måske gennem et kort intenst bekendtskab – har haft med den pågældende nu pludselig hører op. For nogle er samtalen stoppet for længe siden, fordi den, der nu er død langsomt blev

ødelagt af sygdom. Eller fordi vi voksede fra hinanden i livet og blev tavse for hinanden. Eller skuffede hinanden så eftertrykkeligt, at der ikke længere var noget at tale om. Men under alle omstændigheder oplever vi, at et menneske, som har været en del af vort liv nu ikke er længere. Så vi oplever ikke bare den dødes fravær. Vi oplever også at der sker noget med vort eget liv: måske forvirring, rastløshed, angst? Måske lettelse og befrielse? Måske noget andet. Men det er med det at miste et menneske, man hører sammen med, som det er med al anden ulykke. Det slår benene væk under en. Det tvinger en til at finde nye veje, andre måder at klare sit liv på. Og jo tættere, man har været knyttet til den døde, jo større krav om omstilling stiller det til en. Og oveni kommer, at det jo ikke bare er det gode der hører op. Pludselig står man også der alene med skuffelserne over drømmene der ikke blev til noget. Krænkelserne, der aldrig blev talt om. De hårde ord, der aldrig fandt nogen forsoning. Og man kan blive gal på den døde og tænke, at det er for nemt bare at ligge der og blive

til ingenting, mens en anden en selv skal få det hele til at hænge sammen. Hvordan det end har været: man skal leve videre på en eller anden måde uden den, der nu er død. Det er udfordringen.

De kristne i Lilleasien måtte lære at leve på en ny måde: fra at være almindelige borgere i samfundet, måtte de finde ud af at leve som forfulgte, som nogen der ikke have lov eller ret til at være i verden. Vi der har mistet, må lære at leve på en ny måde: fra at have haft et menneske tæt på, som vi kunne dele tilværelsens glæder og sorger med, må vi finde nye måder at leve vort liv sammen med andre på. Hvad enten det er en ægtefælle, en forælder eller bedsteforælder eller et barn, vi har mistet. Men kan vi gøre det uden at svigte den døde? Kan vi leve vort liv, knytte nye forbindelse, få nye oplevelser, alt mens den, vi hørte sammen med, ligger der i jorden uden at kunne være med i noget som helst enten som aske eller som en krop der langsomt bliver til jord?

Det er her Johannes Åbenbaring får betydning også for os. For den siger til de kristne i Lilleasien midt i deres kaotiske virkelighed og den siger til os i vores mere eller mindre kaotiske virkelighed: Rolig nu! Der er styr på kaos. Det ser rodet og uoverskueligt ud, men ud af det kaotiske vil der dukke en ny sammenhæng og en ny orden.

De kristne i Lilleasien var blevet kristne, fordi de havde hørt om Jesus, der døde på korset, men opstod fra de døde tre dage efter. De blev kristne fordi de havde hørt, at døden er overvundet for den der hører Kristus til. Det kan godt være de også blev kristne af andre grunde, men opstandelsen fra de døde var i hvert fald hovedpunktet i det apostlene og missionærene havde prædikeret, det ved vi både fra Apostlenes Gerninger og fra brevene i Det nye Testamente. Troen på opstandelsen fra de døde var en hovedsag i deres tro. Og det er den jo også for os, selvom vi som moderne mennesker måske kvier os ved overhovedet at beskæftige os med noget så mystisk, men: Vi tror på syndernes forladelse, kødets

opstandelse og det evige liv! Sådan slutter vores kirkes trosbekendelse. Den bekendelse vi er døbt på. Som er grundlaget under vore liv som kristne. Jamen, det er jo ikke det, vi ser omkring os. Det er ikke det, vi oplever omkring os. Vi oplever mennesker dø fra os, det er det, vi gør. Ligesom de kristne i Lillesien ikke oplevede Guds rige bryde frem, omkring sig, men et helvede af vold og terror.

Til dem og til os fortæller Johannes i sin Åbenbaring: Ja, det ser skrækkeligt ud. Og det bliver sikkert endnu værre. Men det der skete, da Jesus opstod fra de døde, lader sig ikke ødelægge. Da Jesus opstod fra de døde fortalte Gud gennem denne ene begivenhed, at han, Gud, ikke vil lade død og mørke og ødelæggelse udlette det liv, han har skabt og elsker, men at han har både magt og vilje til at rejse det liv han én gang har ladet blive til og få form i en ny virkelighed, en anderledes virkelighed. En virkelighed, hvor der ikke findes ondt, ikke findes lidelse og ikke findes død.

Jesu opstandelse er et tegn til os der lever i en verden hvor godt og ondt, liv og død brydes. Et tegn der fortæller os: når alting er færdigt. Når Gud gennem historien har formet og færdiggjort verden og os, da vil alt være godt. Da er der kun fred, liv, glæde og kærlighed. Og det gælder ikke bare dem der lever til den tid, det gælder også de døde. De døde er ikke kasseret. De er ikke overladt til sig selv og til den smule tilværelse, der er levnet dem i vores tanker og minder om dem. Nej, de døde er hos Gud. Vi kommer til Gud med de skrammer og sår livet påfører os, men Gud selv tager os til sig og Gud vil tørre hver tåre af vore øjne. De døde er i Guds kærlige varetægt. De døde er indsvøbt i et liv af glæde, nærhed og varme. For Jesus der opstod fra de døde som et tegn til os om at det er livet der skal sejre og døden der skal forsvinde, Jesus levede jo et liv før han døde, et liv hvor han udfoldede netop glæde, nærhed og varme. Så ikke blot Jesu opstandelse er et tegn til os. Også Jesu liv er et tegn til os, et tegn om, hvad det er for en slags liv, Gud lader os opstå til. Derfor er heller



ikke det der gik skævt mellem os og vore døde uopretteligt: Gud selv vil være hos os. Han vil tørre hver tåre af øjnene, deres og vores. Det der var før er forsvundet. Gud giver os liv på ny: liv uden fortrædelighed, uden angst, uden vrede. Gud giver liv i kærlighed. Til vore døde. Og til os.

Benny Andersen har skrevet et digt der hedder "Novemberdag". Jeg vil slutte med at læse digtet for jer:

Novemberdag

Nøgne kviste strikker i vinden.

Blade smuldrer som gamle breve

solen har læst og brændt.

De første snefnug falder ned

i min varme hånd og fordamper.

Nu synker vi ned i rummet.

Vil vi falde i levende hænder?

Ja, siger jeg. Jeg tror, vi falder i levende hænder! jeg tror Gud er der. Jeg tror Gud griber os, rejser os, omfavner os. Og tørrer hver tåre af vore øjne.

Amen